

---

# РОЛЬ ПРОЕКТНОЇ МЕТОДИКИ В НАВЧАННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ СПЕЦІАЛЬНОГО ВЖИТКУ

---

УДК 378.147:811.111

Смуглякова М.К. (Smuglyakova M.K.)

Національний університет кораблебудування ім. адмірала С.О. Макарова

*Визначено загальні напрямки та особливості використання проектних методів у процесі викладення іноземної мови спеціального вжитку.*

**Ключові слова:** *проект, індивідуалізація, технологія, шлях, навичка.*

*Determines the basic and specific features of project based learning method in the process of teaching of the English language for special purposes.*

**Key words:** *project, individual, technology, way, skill.*

Одним із варіантів організації навчання іноземної мови спеціального вжитку (ІМСВ) є поєднання проектної роботи (*project-based learning*) та методів орієнтованих на зміст навчального матеріалу (*content-based learning*). Таке поєднання дозволяє залучити студента до осмисленого засвоєння як основного змісту навчальної інформації, так і мови, яка в даному випадку виступає радше як засіб, ніж самоціль. Ефективність подібного методичного підходу може посилюватись різними засобами, передусім – інформаційно-комунікативними технологіями (гіпермедіа, мультимедіа, Інтернет і т. ін.).

Увага до проектної роботи студентів викликана як специфікою даного напрямку навчання іноземних мов у вищих закладах освіти, так і вимогами підвищення ефективності всього процесу засвоєння ІМСВ в умовах обмеженості навчального часу. З іншого боку, проектна робота, як така, що добре відповідає вимогам комунікативних методів навчання іноземних мов, є відображенням соціальних реалій процесу навчання іноземних мов. Нашою метою є визначення загальних напрямків та особливостей використання проектних методів у процесі викладання ІМСВ.

З точки зору педагогіки, проектний метод навчання ІМСВ є відображенням соціоконструктивістської освітньої парадигми завдяки здатності розвивати критичне мислення студентів, навички соціальної взаємодії для досягнення поставленої мети, впевненість у своїх силах та мотивацію. Успішність подібної методики базується, крім усього іншого, на тому факті, що студенти, набуваючи навичок автономної, відповідальної роботи в процесі навчальної діяльності розвивають в собі цілком усвідомлену потребу в опануванні матеріалу.

Як вже було зазначено, на сьогодні одним із найбільш дійових інструментів реалізації проектної роботи на заняттях з ІМСВ є інформаційно-комунікативні технології. Подібні засоби дозволяють організовувати аудиторне, позааудиторне та дистанційне навчання, помітно посилюючи ефективність навчального впливу на студентів на кожному етапі виконання проектів. За їх допомогою викладачі мають змогу контролювати весь процес виконання проектів, забезпечуючи доступ до необхідних ресурсів та комунікацію з виконавцями проектної роботи.

Виконання переважної більшості проектів на заняттях з ІМСВ передбачає таку діяльність студентів: обрання теми та планування ходу дослідження; створення банку/бази даних з обраної теми; проведення аналізу отриманої інформації/даних; формулювання висновків виконаної роботи; презентація цих висновків (або за необхідності, всього ходу виконання проекту); обговорення отриманих результатів. При цьому увага викладача має бути звернена на організацію проектної роботи таким чином, щоб забезпечити формування і вдосконалення вмінь та навичок студентів у різних видах мовленнєвої діяльності.

Таким чином, всю роботу студентів над проектом можна умовно розділити на чотири основних блоки: попередній етап (ознайомлення студентів з тематикою проекту, вибір теми і т. п.), пошуковий етап (отримання необхідної інформації), аналітичний етап (аналіз та формулювання висновків), етап презентації (власне презентація та обговорення). З огляду на внутрішню структуру етапів, на кожному з них видається доцільним звернути особливу

увагу на вправляння студентів у певних видах мовленнєвої діяльності. Наприклад, на попередньому етапі, завдяки інформативній діяльності викладача, студенти можуть отримати можливість вдосконалити вміння аудіювання. Етап пошуку інформації та дослідження необхідної літератури, цілком природно вказує на можливості залучення студентів до процесу читання автентичних матеріалів іноземною мовою. Видом діяльності, на який варто зробити акцент на етапі підготовки та формулювання висновків дослідження може бути писемне мовлення, а в процесі презентації та обговорення результатів проекту переважатиме говоріння. Подібний поділ є цілком умовним, проте він дозволяє виділити пріоритети в діяльності викладача, особливо враховуючи фактор обмеженості часу викладання. Крім того, протягом різних етапів роботи над проектом, викладачем може бути проведене вправляння з мовним матеріалом, спрямоване на розвиток граматичної та лексичної компетенції.

Особливо важливим видається пошук оптимальних шляхів використання даної методики в контексті різноманітних суміжних з викладанням ІМСВ спеціалізованих навчальних предметів, що зумовлює необхідність подальших досліджень у даному напрямку.

### **Література:**

1. Новые педагогические и информационные технологии в системе образования: Учеб. пособие для студ. пед. вузов и системы повыш. квалиф. пед. кадров / Е. С. Полат, М. Ю. Бухаркина, М. В. Моисеева, А. Е. Петров; Под ред. Е. С. Полат. - М.: Издательский дом «Академия», 2002. - 272 с.
2. Bereiter C, Scardamalia M. Education for the knowledge age: design-centered models of teaching and instruction // Handbook of educational psychology, 2<sup>nd</sup> ed / edited by Alexander P. A., Winne P. H. - Mahwah, New Jersey.: Erlbaum, 2006.-P. 695-714.